

ROZHODNUTÍ RADY (EU) 2021/1102

ze dne 28. června 2021,

jímž se Komise žádá o předložení studie, která mapuje situaci v Unii a možnosti týkající se dovozu, hodnocení, produkce, uvádění na trh a používání činitelů biologické kontroly ze skupiny bezobratlých na území Unie, a s ohledem na výsledky této studie případně o předložení návrhu

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 241 této smlouvy,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Činitelé biologické kontroly jsou přirození nepřátelé, antagonisté nebo konkurenti či případně jiné organismy, které se používají buď přímo, nebo nepřímo v rámci ochrany proti škodlivým organismům rostlin, včetně karanténních škodlivých organismů, regulací jejich přenašečů, plevelů a invazních nepůvodních rostlin.
- (2) Pro účely tohoto rozhodnutí jsou zahrnuti pouze činitelé biologické kontroly ze skupiny bezobratlých, jako je hmyz, včetně sterilních hmyzích samců, a různé druhy roztočů a haďátek (dále jen „činitelé biologické kontroly“).
- (3) Přístupy a způsoby právní úpravy, které jednotlivé členské státy uplatňují na uvolňování, hodnocení a přemísťování činitelů biologické kontroly, se velmi liší. Činitelé biologické kontroly však neznají hranice a mohou se šířit i mimo území, kde byli záměrně uvolněni, aby chránili před škodlivými organismy rostlin, plevele a invazními nepůvodními rostlinami.
- (4) Činitelé biologické kontroly, kteří se často používají při skleníkové produkci, mají stále větší význam pro udržitelné zemědělství a lesnictví, zejména při provádění integrované ochrany rostlin (IOR) a ekologického zemědělství. Udržitelné zemědělské systémy zásadním způsobem přispívají k přechodu Unie na udržitelné potravinové systémy, jak je stanoveno ve sdělení Komise „Strategie od zemědělce ke spotřebiteli: pro spravedlivé, zdravé a ekologické potravinové systémy“ a ve sdělení Komise o „Zelené dohodě pro Evropu“ a jak je podporováno budoucí společnou zemědělskou politikou. Používání činitelů biologické kontroly v této souvislosti pomáhá snižovat závislost na chemických přípravcích na ochranu rostlin.
- (5) Cílem nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2031⁽¹⁾ je chránit Unii před zavlečením nových škodlivých organismů a zároveň účinněji bojovat proti stávajícím škodlivým organismům. Politika v oblasti zdraví rostlin, kterou uvedené nařízení obsahuje, se zaměřuje zejména na screening nových škodlivých organismů rostlin na celém světě, zamezení proniknutí těchto škodlivých organismů rostlin na území Unie a v případě jejich zavlečení na toto území i na včasné zjištění výskytu a eradikaci.
- (6) Proniknutí, usídlení a šíření škodlivých organismů rostlin může ohrozit udržitelnost zemědělství, lesů, přírodních prostředí, biologické rozmanitosti a ekosystémů. Globální obchod, pohyb osob, změna klimatu a extrémní povětrnostní jevy zvyšují rozšíření škodlivých organismů a fytozsanitární rizika. Nové exotické druhy škodlivých organismů rovněž představují hrozbu pro stávající evropské systémy v oblasti zemědělské a lesnické produkce, jakož i pro přirozeně se vyskytující flóru a faunu. Dovoz přirozeného nepřítele z oblasti, ze které škodlivý organismus pochází, může přispět k vhodné strategii ochrany, avšak pro přirozeně se vyskytující flóru a faunu může přinášet rizika. Před dovozem jakýchkoli činitelů biologické kontroly je tedy třeba, aby bylo za použití standardní metodiky provedeno vědecké posouzení možných dopadů na zdraví rostlin a biologickou rozmanitost, včetně možných nežádoucích dopadů na necílové druhy, ekosystémy a biologickou rozmanitost obecně.
- (7) Uznává se, že vzhledem k větší poptávce ze strany zemědělců, správců zeleně a zahradníků, kteří usilují o snížení své závislosti na chemických přípravcích na ochranu rostlin, používání činitelů biologické kontroly roste.

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/2031 ze dne 26. října 2016 o ochranných opatřeních proti škodlivým organismům rostlin, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 228/2013, (EU) č. 652/2014 a (EU) č. 1143/2014 a o zrušení směrnice Rady 69/464/EHS, 74/647/EHS, 93/85/EHS, 98/57/ES, 2000/29/ES, 2006/91/ES a 2007/33/ES (Úř. věst. L 317, 23.11.2016, s. 4).

- (8) Mezinárodní organizace, zejména Organizace spojených národů pro výživu a zemědělství prostřednictvím Mezinárodní úmluvy o ochraně rostlin a Evropská a středozevní organizace ochrany rostlin, vypracovaly mezinárodní fytosanitární normy a pokyny pro bezpečné používání činitelů biologické kontroly a hrají důležitou úlohu při tvorbě norem pro analýzu rizik a výzkum.
- (9) Producenti činitelů biologické kontroly, včetně malých a středních podniků, poskytují inovativní a specifická řešení pro ochranu plodin. Základním požadavkem pro zajištění bezpečnosti a výkonnosti činitelů biologické kontroly je kontrola jejich kvality.
- (10) Jednotnější přístup členských států by mohl usnadnit vývoj bezpečných činitelů biologické kontroly a přístup k nim na trhu. To by pomohlo vytvořit příležitosti pro systémy v oblasti zemědělské a lesnické produkce a pro ochranu proti škodlivým organismům rostlin a zároveň zajistí ochranu zdraví a životního prostředí.
- (11) Rada se domnívá, že v souladu s interinstitucionální dohodou ze dne 13. dubna 2016 o zdokonalení tvorby právních předpisů ⁽²⁾, a zejména s bodem 10 této dohody o uplatňování článků 225 a 241 Smlouvy o fungování Evropské unie, je studie mapující situaci v Unii a možnosti týkající se dovozu, hodnocení, produkce, uvádění na trh a používání činitelů biologické kontroly na území Unie nezbytná pro zvýšení jejich dostupnosti a přístupnosti pro uživatele při současném zajištění bezpečnosti lidí, zvířat, rostlin, životního prostředí a potravinového zabezpečení.
- (12) Tyto možnosti mohou zahrnovat posouzení potenciálu pro harmonizaci kritérií, postupů a rozhodování v Unii, pro programy Unie v oblasti výzkumu, inovací a šíření znalostí a pro posílenou spolupráci s relevantními mezinárodními organizacemi s cílem urychlit přístup k činitelům biologické kontroly na trhu a zvýšit jejich dostupnost a pro podporu investic, inovací a bezpečného používání činitelů biologické kontroly při ochraně proti škodlivým organismům rostlin, což je první krok směrem k harmonizované definici širšího konceptu biologické kontroly,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Rada žádá Komisi, aby do 31. prosince 2022 předložila studii mapující situaci týkající se dovozu, produkce, hodnocení, uvádění na trh a používání činitelů biologické kontroly ze skupiny bezobratlých na území Unie. Rovněž by měly být vyhodnoceny možnosti harmonizace postupů na celém území Unie s cílem usnadnit prosazování zavádění činitelů biologické kontroly a přístup k nim na trhu, podpořit investice a inovace týkající se těchto činitelů a přispět k jejich bezpečnému používání, a to i v případech, kdy jsou zapotřebí pro ochranu proti karanténním škodlivým organismům, jak to ukládají orgány v oblasti zdravých rostlin.

Článek 2

Rada žádá Komisi, aby předložila, pokud to bude vhodné s ohledem na závěry studie, návrh, nebo aby informovala Radu o jiných nezbytných opatřeních vyplývajících z této studie.

Článek 3

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

⁽²⁾ Interinstitucionální dohoda mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o zdokonalení tvorby právních předpisů, (Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1).

V Lucemburku dne 28. června 2021

Za Radu
předsedkyně
M. do C. ANTUNES
